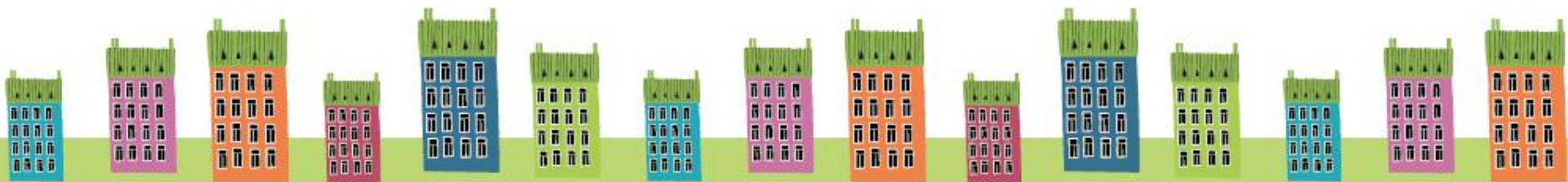

Olisinpa kotona

Nuorten asunnottomuuden
ennaltaehkäisyhankkeen (2012-2015)
tuotokset ja opit

Helsinki 18.02.2016

Kansallista työtä nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi

- Nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisyhanke oli osa kansallista asunnottomuuden vähentämishjelmaa, Paavo II, 2012-2015
- RAY:n rahoittama kehittämishanke, toteuttajana Nuorisoasuntoliitto
- **Tavoitteena ollut nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisy**
 - Lisäämällä nuorille suunnattujen kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjontaa
 - Edistämällä alueellisten toimijoiden välistä, moniammatillista yhteistyötä
 - Edistämällä nuorten asumista tukevien palveluiden paikallista ja alueellista kehittämistä

Miksi julkaisu?

- Pelkkä rahoittajan raportin laatiminen ei tee kaikkea toimintaa ja havaintoja näkyväksi
- Havainnot voivat olla tärkeitä tuloksia, vaikka ne eivät suoraan ole mitattavia
- Toimintaympäristön muutosta on vaikea kuvata muuten kuin kuvailemalla ja tätä muutosta ei voi sivuuttaa onnistumisia suhteutettaessa
- Paljon puheen hankkeessa jää helposti olennaista huomamatta, kirjaamatta ja prosessoimatta, kun hyviä vainuja on paljon
- Hanketyöntekijöiden kokemukset voivat olla tärkeitä indikaattoreita ja heikkojen signaalien tuottajia, mutta niiden kirjaaminen tuloksiksi ei ole yksiselitteistä ja voi joskus kiireessä jäädä tekemättä -> mahdolliset uudet hankkeet aloitetaan nollasta
- Julkaisuun keskeiset havainnot ja tulokset saadaan kerättyä yksiin kansiin ja näin niitä voidaan paremmin hyödyntää tulevaisuuden toiminnan suunnittelussa

Toimituskunta

Nuorisoasuntoliitto/Nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisyhanke

Jyrki Malinen, projektipäällikkö

Sanna-Mari Jokinen, projektikoordinaattori

Ajatustalo Oy (hankkeen arviointikonsultti)

Tom Tarvainen

Antti Peltö-Huikko

Taitto:

Kiekuva Design, Paula Numminen

Paino:

Painotalo Trinket Oy

Julkaisun rakenne

Toimituskuntatekstit:

01 Hanke pähkinäkuoressa

02 Lähtökohdat ja asemoituminen asumistyön kartalle

03 Asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja muuttuva maa

04 Tulokset

05 Havaintoja matkan varrelta

06 Työvälineitä asumisen asioihin

07 Terveisiä kriittiseltä ystävältä – arvioinnin näkemykset työn jatkamiseksi

Lisäksi:

-Aukeamakuvina esimerkkejä kaavioista ja muista toimintamalleista käytännön työn tueksi

-Laatikkotekstit ajatuksia herättävinä välipaloina

02 Lähtökohdat ja asemoituminen asumistyön kartalle

- Nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisyhanke on jatkanut nuorten asumisen sisältöjen osalta ohjelmallista kehittämistyötä
- Hanke on ollut osa laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluvat erilaisilla instrumenteilla rahoitetut hankkeet, kunnat ja kansallinen, ministeriövetoinen ohjelma
- Näkökulmana on ollut nuorten asunnottomuus, asumisen haasteet ja asunnottomuuden ennaltaehkäisy
- Tavoitteena on ollut kehittää osaamista, kerätä tietoa, kehittää yhteistyömalleja, lisätä palveluita, lisätä nuorisoasuntojen määrää ja edistää nuorten kanssa toimivien tahojen verkostoitumista (asumisen kontekstissa)
- Suurena haasteena on ollut hankkeen rooli kokonaisuudessa Paavo-ohjelma - RAY-rahoitus – Nuorisoasuntoliitto - kaupungit

03 Asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja muuttuva maa

- Toimintaympäristön muutos on ollut hankkeen toteutusaikana ollut melkoinen, oletetut ankkuripisteet ovat lähteneet liikkeelle
- Kuntakarttaa piirretään uusiksi, sote-soppa kiehuu, palveluiden järjestämisen vastuut ja tulevaisuuden palveluiden sisällöt mietityttävät
- Kuntakohtaisesti organisoidut verkostot joissa nuorten asioita käsitellään, tulee tuntea ja niihin on päästävä mukaan
- Nuorten palveluita kehitetään kunnissa voimakkaasti matalan kynnyksen periaatteella. Asumisen palvelut on saatava mukaan.
- Kuntien ja järjestöjen välinen tehtävänjako on muuttumassa, kuinka tätä voitaisiin kehittää myös järjestöjen tarpeet huomioiden?
- Mitä tekee kilpailutus perinteiselle järjestötoiminnalle?
- Nuorten polarisaatiokehitys haastaa palvelujärjestelmää

04 Tulokset

- Ennaltaehkäisyn himmeästi loistavat tulokset - mitä ne ovat?
- Löytöretkeilyä asumisen toimijoiden verkostoissa
- Asumisen kieli tutuksi
- Toimintamalleja ja materiaaleja
- Massa on massaa ennaltaehkäisyssäkin – massojen kautta vaikuttavuutta ennaltaehkäisyyn
- Asumiserityisyys on tunnistettava ja tietoa käytettävä
- Ennaltaehkäisyn ulottuvuudet
 - Rakenteellinen ennaltaehkäisy
 - Operatiivinen ennaltaehkäisy

05 Havaintoja matkan varrelta

- Alueiden erilaisuus tuottaa suuria haasteita
- Raha puhuu – pelkkien hyvien toimintaideoiden myynti on joskus varsin haastavaa
- Menestyksenkäs yhteistyö perustuu selkeisiin sopimuksiin siitä, mitä on tarkoitus tehdä ja saavuttaa ja millä keinoilla
- Monitoimijaisia kehittämiskokonaisuuksia tulee koordinoita jämäkästi
- Toimiva peruspalvelujärjestelmä on parasta mahdollista asunnottomuuden ennaltaehkäisyä
- Nuorten asumisen ongelmiin ei ole yhtä syytä. Mitä enemmän palveluista ja koulutuksesta leikataan, sitä enemmän asumisen ongelmia on luvassa. Tähän kehitykseen ei yksittäisillä hankkeilla muutoksia saada, kyse on valinnoista ja poliittisesta tahdosta.

06 Työvälineitä asumisen asioihin

- Esimerkkejä ennaltaehkäisevän työn toimintamalleista
- Esimerkkejä korvaavan työn toimintamalleista
- Julkaisussa on aukeamakuvina joitain toimintamalleja ja kaavioita, joita voi käyttää toiminnan tukena
- Aikaisemmin hankkeessa on jo julkaistu mm:
 - Kaikki lähtee kotoa –opas
 - Olisinpa kotona –opas
 - Asumisen tositarinoita –työkirja
 - Nuorten asumisen tukemiseen liittyviä toimintamalleja ja materiaaleja -koonti

07 Terveisiä kriittiseltä ystävältä

- Havainto 1: Nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisy on määriteltävä tarkemmin
- Havainto 2: Otetaan hyvät mallit käyttöön eikä aloiteta pyörän keksimistä uudelleen
- Havainto 3: Hyvien mallien jalkauttamiseen tarvitaan NAL:n paikallisyhdistysten työpanos
- Havainto 4: Hyvin mallien levittäminen ja vakinaistaminen vaatii keinoja, muskeleita ja systemaattisuutta
- Havainto 5: Nuorten asumistieto on kytkettävä muuhun kasvu- ja elinolotietoon ja tietojohdantamiseen
- Havainto 6: Järjestöjen ja kuntien on terävöitettävä muutakin yhteistyötään nuorten asumisen asioissa
- Havainto 7: Asumisen toimijoiden, Ohjaamojen ja muiden matalan kynnyksen keskusten yhteistyö on rakennettava saumattomaksi
- Havainto 8: Aluetyö tuottaa hedelmiä, mutta siihen tarvitaan lisää suunnitelmallisuutta

Kiitos!

Nuorisoasuntoliitto ry

Nuorten asunnottomuuden
ennaltaehkäisyhanke (2012-2015)

www.nal.fi

